

אחד בשביל כולם

מטרות הפעולה

החניכים יבינו שכלל ישראל חשוב יותר מן הפרטים שבו.

החניכים יכירו כי תלמידי חכמים הם עורק החיים של עם-ישראל

מבנה הפעולה

א. עם ישראל- נציגו של הקב"ה בעולם.

ב. עד מתי וכמה עוד?

ג. תלמידי חכמים ופדיון

ד. סיכום

מהלך הפעולה

*הערה למדריך: מומלץ להעביר קודם את הפעולה 'כולם בשביל אחד' (צ)

א. עם ישראל- נציגו של הקב"ה בעולם

מראים לחניכים את התמונה הבאה (נספח 1)

זהו שלט הנמצא על דלפק הקבלה במלון בקופיפי (אי בתאילנד), ובו כתוב:

"בעלי אזרחות ישראלית אינם רצויים במלון זה, כיוון שהם עושים צרות.
אנו לא יכולים לקבל את התנהגותם".

שואלים את החניכים:

- ◀ איך נוצר המצב הזה?
- ◀ מה גורם לבעל המלון לחשוב שישראלים עושים צרות?
- ◀ האם זה נכון?
- ◀ כיצד ניתן לשנות מצב זה?

בעקבות מציאות זו (שקיימת בעוד מקומות בעולם), הוקמה עמותת שגרירים של רצון טוב.

נשאל את החניכים אם הם שמעו על העמותה, ואם כן- שיספרו לנו קצת עליה.

מטרת העמותה: הגברת המודעות לחשיבות התנהגות התייר הישראלי ושיפור תדמית המטייל הישראלי בחוץ לארץ, תוך כדי פעילות חינוכית, הסברתית וחוקתית.
רקע להקמת העמותה: עמותת שגרירים של רצון טוב הוקמה בחודש דצמבר 2001 על ידי ישראלים שאיכפת להם, אנשי עסקים, מנהיגי סטודנטים, אנשי חינוך ואקדמיה, אנשי תקשורת ורבים אחרים שלא הסכימו יותר להשלים עם התנהגותם האלימה והמזלזלת של תיירים ישראלים בחו"ל. התנהגות זו, בין אם היא אלימות פיזית או מילולית כלפי אנשים, כלפי רכוש, או כלפי אתרים ונופים, יוצרת נזק מצטבר לא רק לנפגעים הישירים בחו"ל, אלא גם פוגעת בתדמיתם של הישראלים ושל מדינת ישראל.
מאז הקמת העמותה הצטרפו לפעילותה אלפי תומכים ומתנדבים, אנשים בכל הגילאים, בכל העיסוקים ומכל הארץ, וכן גופים ציבוריים, התנדבותיים ומסחריים.
(מתוך האתר של עמותת שגרירים של רצון טוב)

עמותת שגרירים של רצון טוב, מנסה להחדיר למודעות שכל ישראלי שיוצא לחו"ל יש לו תפקיד, והוא להציג את הישראלים בצורה חיובית.
כמו שכל ישראלי, הוא נציג של כל מדינת ישראל (לטוב או למוטב), כך עם-ישראל הם נציגיו של הקב"ה עלי אדמות. אנחנו אומרים בתפילת שבת "והנחילנו ה' אלוֹקינו באהבה וברצון שבת קדשך וינחו בו ישראל מקדשי שמך" – מי אנחנו רוצים שינחו בשבת, שישמור את השבת? כל עם-ישראל. אם כך, למי הכוונה ב'מקדשי שמך'? – כל עם-ישראל! תפקידו של כל עם-ישראל לקדש את שם ה' בעולם.
הקב"ה ברא תורה שמייצגת את רצונו, וברא שליחים - עם ישראל -- שיפיצו אותה בעולם. כך שבעצם, לעולם אין קיום ללא עם-ישראל.
בפעולה הקודמת דיברנו על כך שעם ישראל הוא גוף אחד, ולכן אכפת לנו ממה שקורה לכל יהודי ויהודי. כאן אנחנו מבינים שלב נוסף. זה לא סתם שעם-ישראל הוא גוף אחד - יש לו גם מטרה אחת משותפת, ייעוד מיוחד! לעם ישראל יש תפקיד, תפקיד ענק -- לייצג את הקב"ה בעולם (!), להיות אור לגויים, להפיץ תורה. בשביל למלא את התפקיד הענק הזה אנחנו צריכים לזכור שאנחנו גוף אחד, אבל לא פחות מזה אנחנו צריכים לזכור את המטרה העיקרית שבגללה נבראנו גוף אחד -- לקדש שם ה' בעולם.

ב. עד מתי וכמה עוד?

מניחים בפני החניכים את דברי המשנה בגיטין (ד, ו): (נספח 2)

"אין פודין את השבויים יתר על כפי דמיהן מפני תיקון העולם".

מסבירים את דברי המשנה: פעם, כשהיו מוכרים אנשים לעבדים, היה לכל אדם 'מחיר', סכום הכסף שהוא היה שווה בשוק העבדים. חז"ל תיקנו ששווי זה, הוא הגבול שצריך לשלם על מנת לפדות שבויים (כך היה נהוג אז), ויותר מכך, אין לשלם. חז"ל נימקו זאת בטענה שזה 'תיקון העולם'.

◀ מדוע תיקנו חכמים תקנה זו?

(בגמרא ישנן שתי דעות: א. שיקול כלכלי- כדי שלא יהיה נטל כספי גדול על הציבור. ב. שיקול בטחוני- שיהודים לא יהפכו למטרה מעודפת לחטיפות, וכך נפסק להלכה ברמב"ם ובשו"ע).

מה היה קורה לו היו יודעים אומות העולם שבעם-ישראל היו מוכנים לשלם כל מחיר תמורת פדיון שבויים!?

האם הדבר היה מפריע לעם-ישראל למלא את תפקידו כראוי!?

מהו בעצם תפקידו של עם-ישראל?

כיצד תקנה זו מביאה לתיקון העולם!?

אמרנו בפעולה הקודמת (כולם בשביל אחד.) שעת-ישראל הוא גוף אחד, ולכן איננו יכולים לוותר על אף אדם מישראל, אם כן כיצד תיקנו חז"ל תקנה כזו!?

לפעמים קורה מצב שבו צריך לכרות את אחד האיברים בכדי ששאר הגוף יחיה (למשל במצב של נמק חמור ביד, או סרטן ח"ו...). מצב זה אמנם מצער אותנו מאוד, אך הגוף כולו, חשוב יותר מרגל או יד.

חשיבותו של עם-ישראל בעולם היא רבה. אם ידעו אומות העולם שבעם ישראל יעשו הכל, ללא שום גבול, בכדי לפדות שבויים, הם יחטפו אנשים מעם-ישראל שוב ושוב, וכך יעמוד כל עם-ישראל בסכנה! ואם יעמוד עם-ישראל בסכנה, מי יקדש שם ה' בעולם? מי יתקן את העולם!?

• משל לאדם שאומרים לו שחייבים לכרות את ידו, ואם לא יעשה זאת בסופו של דבר ימות.

האם היינו מוכנים לוותר על היד שלנו בכדי שנוכל להמשיך לחיות!?! (מי פה מוכן...?)

ועל הלב!?!...

מיהו הלב של עם-ישראל!?

ג. תלמידי חכמים ופידיון שבויים

מביאים לחניכים מרשמים של תרופות, ושואלים:

- למה התרופה הזו משמשת?
- מה החומר הפעיל שלה?
- כיצד היא עובדת?
- כמה פעמים ביום צריך לקחת אותה? וכו'.

מספרים לחניכים את הסיפור הבא, המבוסס על הכוזרי (הקטע עצמו מופיע בפעולה "עקרון הרדף"- לעיונכם):

"ליד פתחו של בית-מרקחת אחד, התקבצו קבוצה של אנשים, וחיכו שבית-המרקחת יפתח. חיכו וחיכו, אך הרוקח משום מה לא הגיע..."

אחד האנשים שנמאס לו לחכות, פרץ לבית המרקחת, והחל מוכר תרופות לכל דורש. אך כיוון שלא הבין דבר ברוקחות, הוא עשה הרבה מאוד טעויות ונתן לאנשים תרופות לא נכונות. היו אנשים שהתרופות הלא נכונות לא עזרו להם למחלות, אך גם לא הזיקו להם, אך היו אנשים שהתרופות הלא נכונות החמירו את מצבם מאוד!

לכולנו ברור מהסיפור שאותו איש אינו חכם במיוחד (...), אך עד כמה חכם הוא הרוקח?! הרי החכם האמיתי הוא הרופא, אשר יודע לאבחן מה המחלה, ואיזו תרופה יש לתת. כל חכמתו של הרוקח היא שהוא יודע לקרוא את הוראות הרופא (מה שאנחנו לא ידענו...), אלא שבלי ידע זה, כל החולים עלולים למות...

הנמשל: הרופא, שיודע כיצד 'לרפא' את העולם הוא הקב"ה, ו'הרוקח' שמבין את ההוראות של הרופא (=התורה), הוא מייצג את תלמידי החכמים שמורים לנו כיצד לנהוג. אילולא היו לנו תלמידי חכמים, לא היינו יכולים למלא אחר הוראותיו של הקב"ה.

ד. סיכום

כיוון שכולנו גוף אחד, אנחנו מבינים שיש איברים חיוניים שהגוף כולו ימות בלעדיהם. תלמידי חכמים הם בעצם הלב של עם-ישראל, ולכן הדין בפדיון שבויים קצת שונה. תלמיד חכם כן פוּדֵים יותר מכפי דמיון כיוון שהוא לא "סתם" עוד איבר אלא הלב עצמו, וכידוע ללא הלב אין חיים כלל.

עם זאת, אנחנו רואים שלאורך ההיסטוריה היו תלמידי חכמים גדולים (כמו המהר"ם מרוטנבורג) שלא הסכימו שיפדו אותם בסכומים גבוהים כדי שזו לא תהיה שיטה של הגויים להרוויח כספים (או כל דבר אחר).

**“אין פוידן אט השטוביים
יתר על כפי דמיהון מפני
תיקון העולם.”**